

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De Cessatione Irregularitatis, Caput XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

2. Quæ his quatuor versibus, rumpendum accommodatis colligatæ volu-
dibus sanè, sed ad memoriæ com-
luit.

1	2	3	4	5
Infirmus.	Demens,	Vitiatus,	Famula.	Servus.
6	7	8	9	
Infamis.	Novus.	Ignorans.	Baptismate peccans.	
10	11	12	13	14
Ordineve.	Occidens.	Mutilans.	Bigamusq;	Nothusq;
15	16	17	18.	
Hæresis.	Obstrictus.	Pauper.	Puer, exulat Aris.	

a Saar, de
Censu, d.
44. ff. 3. m.
2. Tol. l. c.

CAPUT XXIII.

De cessatione Irregularitatis.

IN præcedentibus locuti sumus sæpè de ejusmodi cessatione, sed in particulari prout sese obtulit occasio, demum aliqua peculiaria capita, ex quibus Irregularitas cessare possit, sunt expendenda.

Et sanè de quatuor solet esse tractatio, ex Baptismo, & ingressu in Religionem, ex Cessatione causæ, ex Dispensatione. Nam de quinto. puta, ex assumptione ad Summum Pontificatum, dixi in Superioribus.

§ I.

Ex Baptismo.

a' Supra c.
2. nu. 2.
b Gibalin.
de Irreg. c. 6
q. 2. n. 6.
Arila, &
Henriq. ab
eodem cita-
ti
c Gloss. in
C. Siquis
omnem pri-
ma qu. 7.
C. de in-
de d. 26.
Gibal. l. c.
maiolus de
Irreg. l. c.
1. n. 8. Reg.
33.

ITo Primo, Irregularitatem ortam ex puro defectu, & sine culpa (excipiam modo nu. quarto ortam ex defectu lenitatis) non tolli à Baptismo. Quare Bigamus, Illegitimus, Deformatus corpore, &c. etiam post Baptismum Irregularis est, quia Baptismus solum culpam, & deformitates ex illa pendentes diluit. An aliqua Bigamia, quæ oritur ex delicto deleri per Baptismum possit, vide Gibalinum & aliosque.

2. Aio Secundo, Irregularitatem, quæ ortum ducit à delicto, aboleri à Baptismo, nec illam solum, quæ immediatè à delicto est, Irregularitatem, v. g. ex homicidio injusto, sed etiam, quæ mediatè, qualis est ea, quæ oritur ab Infamia commissi delicti. Hæc est melior opinio, quam tradit Glossa, & confirmatque Gibalinus, aliique. Sicut enim delictum, ita, & ejus Infamia Baptismo deletur,

quia, et ipsum, tum peccatum deletur, tum ejus pena. Aliam viam idem confirmandi in Suarez cum aliis, fortasse expeditorem; ait enim non Baptizatum aliquod committentem delictum v. gr. occidens alium injustè, non incurtere Irregularitatem, quia Jus Ecclesiasticum non ligat eos, qui extra Ecclesiam sunt.

3. Aio Tertio, Irregularitatem ex defectu lenitatis auferri à Baptismo, quicquid neget Hurtadus & cum Vgolino, Ratio est, quia cum per Baptismum homo constituatur nova creatura, merito Ecclesia deposuit, ut ille expurgaret horrorem, qui ex sanguinis effusione in occisore concipiebatur. Ne igitur argumenteris sic: Per Baptismum non tollitur Irregularitas Bigamiæ, quæ est ex defectu significationis Sacramenti, ergo neque Irregularitas ex defectu lenitatis, quæ est ex defectu significationis lenitatis, quæ fuit in Christo: ne inquam, sic argumenteris; in his enim, quæ sunt ex voluntate Legislatoris hic modus argumentandi non valet. Aliam magis crudiri solutionem tradit Glossa & quam si lubet apud ipsam lege.

4. Contrahens tamen Irregularitatem, immò & quodlibet impedimentum, in susceptione ipsa Baptismi, non juvatur ab ipso Baptismate, quia non debet ab Ecclesia expectare favorem, qui contra Ecclesiæ leges agit. Quare, si quis extra necessitatem Baptizaretur scienter ab Hæretico, non evitaret Canonieum impedimentum Irregularitatis, quod in ea susceptione contrahit. Lege citatos.

5. Quid denique dices ad sequentem casum? Petrus nondum baptizatus propinavit Cajo venenum, deinde Sacro Baptismate initus est. Sed accidit, ut, post susceptum ab ipso Petro Baptismum, Cajo, ex assumpto veneno, moreretur: erit ne Petrus tunc Irregularis?
6. Respon-

Soyr de Cl.
1. 6. s. 2. n.
27.
Censu, d.
18. de n. n.
59. Ferr.
in frag. Te
Irreg.
416.
b Dicitur,
4. 17. 2. 5.
1. Tol. l. c.
c. 37. nu. 3.
Henr. l. 14.
c. 12. n. 2.
Mansueti de
Irreg. l. c.
11. contra
aliquos re-
laxos à Co-
clenar. 11.
forisq; p.
§. 7. n. 10.
Soyr. de
Cens. l. c.
Gibal. l. c.
n. 6.
c. G. Henr.
Irreg. l. c.
n. 62. P.
ap. Dicitur
loc. cit.
de Glossa C.
deinde
26. 7. 11.
14.

6 Respondeo. Erit utique, quia occisio tunc parit Irregularitatem, quando homo moritur, sed in casu proposito Cajus mortuus est, quando Petrus ob Baptismum susceptum jam erat subditus Ecclesiae; ergo, &c.

§. II.

Ex Professione solenni Religiosa.

1. **P**er hanc Professionem, nullam de Jure Irregularitatem deleri, tenendum est, præter eam, quæ est ex defectu Natalium eo modo, quo suo dictum est loco.

2. De consuetudine, quisque videat: quid in sua Religione sit legitime introductum? In qua re duo sunt explorata. Alterum, Religionis ingressum reddere facilem Irregularitatis dispensationem, Alterum, dictam legitimam consuetudinem, si qua in Religione est, esse servandam. De qua sic habet a Suarez. Ubi fuerit talis consuetudo (loquimur autem de consuetudine, qua, quis liber intelligatur ab omni Irregularitate) retinenda est, quia licet per se sola non valeat dare Jurisdictionem; est tamen sufficiens signum potestatis concessæ, etiam si fortasse tunc de expresso privilegio non constet. Hæc Suarez.

§. III.

Ex Cessatione Causæ.

1. **D**ixi sparsim de hac in Superioribus. Nunc breviter hæc habe compendiosius. Non est hic quæstio de Irregularitatibus omnibus, an eæ cessent, cessantibus causis, sed de aliquibus, quæ actu pendent à sua causa. Irregularitates ergo ex Bigamia, homicidio, Hæresi, illegitimo Natali, & similes hic locum non habent; hæc enim semel contractæ à suis causis amplius dependent, unde ex se sunt perpetuæ, nisi accedat legitima dispensatio. At Irregularitates ex defectu ætatis, scientiæ, libertatis, saninitatis, & similibus, cum pendeant ab actuali dicto defectu, eo amoto, statim cessant, & ipsæ. Lege Suar. Sayrum, aliosque citatos.

2. Quid, si cesset lex Irregularitatis? Explico. Est certa lex in Ecclesia; ut, qui occidit aliquem injuste, sit Irregularis. Fac ergo summum Pontificem hodie statueret, ut non sit Irregularis ille, qui hominem injuste occidit, Inquiri, an si-

cuti non futurus sum Irregularis, si in posterum occidam aliquem, sic liberer ab Irregularitate, quam contraxi ex homicidio, quod commisi, priusquam hæc nova lex constitueretur?

3. Respondeo, Esse id ex verbis legis definiendum, si enim lex hæc loquatur in futurum, ut scilicet in posterum non incuratur ex occisione Irregularitas, non cessabit Irregularitas antea contracta. Sicuti, si Pontifex nunc statueret, ne amplius contraheretur excommunicatio à percussione Clericos, non propterea non remaneret excommunicatus, qui ante hanc abrogationem Clericum percussit.

4. Si vero lex loquatur, etiam de præterito, in hunc ferè modum. *Definito, ut Irregularitates ex occisione contractæ non habeant amplius vigorem*, cessabit Irregularitas antea contracta, seu melius Pontifex dispensare tunc censebitur contractam Irregularitatem.

5. Si denique dubia sint verba legis, num ea se extendant ad abrogandas antecedentes Irregularitates, tunc (salvo meliori judicio) putò, eas cessare. Hujus dicti, in quo est difficultas, ratio esse possit, quia, in hoc casu, benignior legis interpretatio debet eligi: agitur enim de abrogatione legis pœnalis, qua lege pœnali ablata, restituitur homo primævis juribus, ut non reputetur indignus altari. Posita autem hac benigna, & probabili interpretatione, jam non est amplius dubia lex. Aliquid in hanc rem invenies, si legas a Suarium, Bonacinam, & Filliuc.

§. IV.

Ex Dispensatione.

1. **D**E hac per occasionem plura, ferè quæ scitu sunt necessaria, dixi in præcedentibus, quibus, ut aliquid hic agamus, adde duo.

2. Primum. Si quis Irregularis assumatur ad summum Pontificatum, statim in eo cessat omnis Irregularitas Juris humani: ejusmodi enim assumptio est æquipollens Dispensatio. Similis etiam Dispensatio æquipollens, seu implicita esset, si Pontifex, sciendo, te esse Irregularem in circumstantia, in qua judicetur Pontifex tuæ Irregularitatis memor; te invitaret ad Missam celebrandam, &c.

3. Secundum. Equibusnam verbis expediet dispensator ipsum actum Dispensandi?

Q 2

Respon-

a Suar. de
Cens. d. 4. c.
se. 1. n. 7.
b Bonac. de
Cens. d. 7.
q. 5. pun. 1.
a n. 2.
c Filliuc. tr.
20. c. 10.

Respondeo, nullam præscribi formam verborum: certum est tamen, saltem, ut de Dispensatione constet, aliqua esse verba externa proferenda, illam quomocunque significantia.

4. Formulas, quibus solet Pontifex dispensare habes latè apud *a* Corradum. Formulas autem quibus Delegatus commissam sibi Dispensationem expedire possit, ponit Glianus *b* in sequentem modum:

a Pyrr. Corrad de praxi Dispens. per totum.
b Glian. in summa Cens. V. Irreg. n. 22.

Auctoritate mihi à (N.) tradita dispenso te cum super Irregularitate, quam contraxisti ob tales, vel tales causas (castunc exprimet) & habilem reddo, & te restituo executioni Ordinum, & officiorum tuorum. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

Si dispensandus nullum habeat Ordinem, sic dicat Dispensans:

Habilem te reddo, ad omnes Ordines suscipiendos, &c.

5. Quod si necesse sit titulum Beneficii restituere, & fructus male perceptos, juxta suo loci dicta restituere, sic addat:

Et restituo tibi Titulum, seu Titulos Beneficii, seu Beneficiorum, & condono fructus male perceptos. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

6. Tertium. Qui pluribus Irregularitatibus aggravatur, plures v. g. occidit juxta supra dicta capite decimoquinto, paragrapho decimo à numero decimoquarto. Vel cum diversis Censuris Ordinem exercuit juxta dicta cap. 14. §. 3. à n. 8. Vel est pluries Bigamus juxta dicta cap. 16. §. 2. n. 1. debetne Pontifici exponere, se tot, talibusque Irregularitatibus infici, an satis sit, absolute dicere, se esse irregularem?

Respondeo. Quamquam non ignoro, hoc posterius ab aliquibus affirmari, tamen tibi Auctor sum, ut singulas, earumque qualitates exprimas distinctè, secus te semper scrupulis, & perplexitatibus divexatum plorabis. Lege de

tota hac questione Dianam, & ad quam etiam facit, quod ego in Superioribus dixi cap. 17 §.

4. n. 16.

2 Dian. p. 17. 6. 2.

44.

Atque hic mearum lucubrationum finis esto. *In quibus (cum a S. Hieron. Damasc. S. Hieronymo a loquor) seminis perire, aut parum caute aliquid positum est, emendari cupio à te, BEATISSIME PAPA, qui Petri Sedem tenes, & Fidem. Loquar item cum S. b Hilario. Sacrosancta Matris Ecclesia Virginali Iudicio, qua scripsi, & scribam, cuncta subijcio.*

a S. Hieron. Damasc.
b S. Hilario de Trinit. V. 12. fine.

F I N I S.

Laus Deo, Beatissimæ Virgini, ac Beato Aloysio Patrono meo.

ADDI-